

1. arsta hens na kamp foggelin rentaban of
hebzaskrik
2. mankameroet istabluma gon gi. tr
3. te. geswordex spinaze ale. nox ma^m of mimesines
4. spo. ja rxenzwo. dr warak (van mensen gezegd
bv. zielastex imas)
5. updaskip kre. gaza elij vashimelt bōwat
6. da toman hinsplinter inzavriyer
(hier wordt niet dan gezegd; dit wel in heds dan
timberman)
7. dashipar laekta xantipanaf
8. Indafabrik isniksts xi. n
9. kum is hi: dr mankintja (kind nog klein,
grooter wordt het manjvink of darska)
10. kastolein brendis si: dr gls: as bi: dr
|| dombas. het hoofd bv. van het gezin || in plaats
van gls: as ook poetjes || -glas. shes || smotja
sne. val||
11. gemustonres twekilos of fir pont kruks
breng || kruks = kleine rure pruimen || nimdat mef
of mukato.s bren||
12. xahema mitaronre: va driliter we: in
actxodrunks of actxoro. pa
13. he: drax. i go minaklipol - he: wama
naxlon minaklipol
14. ikhe xandkni. gazi. n || mv. knijas of knijall
15. vastlo. vort wort nif. l mer gaha. wa
16. ikbenma^m ble: i of ikremar ble: i da. kni
mihali megogn ben || bent ma^m ble: i dagzni
megogn bent||
17. ik hegat of het ni god in wa^m
18. wi hegstan goden - dandijs didir onkempt
19. spin - spinaweba of spinagewe. af - ma spinakop
|| ma spinakop is ook een raampje van deze vorm (D) ||
20. pat - mits (oorspronkelijk deze woorden door elkaar gebruikt) -
ban of skeik. bona. wt - - wa. ej || da b. m. - weiland
langs de Dommel, toponiem t. x. b. int || tdrisk of
- dondris = weiland vlak bij de boerderij || - padster. a.
(mv. sty. l)- hex || m ro. w hex = slecht onderhouden
hex || - kirkbil en kirkfors - na vliender (dit de gewone
benaming) - na xomarvo. gal (dit enkele keer voor citroengel) ||
21. di ke. ral of vent (dit minachtend) makte als ont
fæ. xta || da hit weralt ||
22. Iksalu krolyes xe. va || kro. ts = grote kralen ||
23. enjolant lo. fo. ol a. u wske. op avbreker
24. he: i zis oit xabe. ta (geen beet gebruikt) || he: i zis
oit xaval = hij is eens een keer gevallen ||
25. qivis twe. ja bre. jste. n - brisar - da bristos
26. dab. rlt da stidr nimir
27. dijmins le. ft azana gro. stamener of he:
hegot fort azanvis intwater
28. dandy. val isni indanhimal gable. va
29. da skoljyn xen midamistar noda ze gawe. st
|| da skolke. indar ||
30. ikantx nikuma varda. klo. z ben
31. da kuj of da besta drinkxars sop. fanle. xandamel
(ww. sopra) || brisar is verkleinwoord van beesten ||
32. he: i kani gonweraka - he: i hegot inzonke. a.
|| he: i hatx zo. s n pient = pijn, maartantje. dn -
koep. n - ook pe. n inzonla. na = lendenen ||
33. keti s mast. el indijambesm
34. ne. ja - mita ke. gels worter nimir gesplit
of dor wort nimir gake. gelt || b. gels = bangel.
dandu. wl = de handboog ||
35. he: rex - ikhew altwi kira gazu. pa
36. dipe. dr isnirep - da pitjes xenex wit
37. xoren notla. nt of natfelt (= naar het bouwland)
|| he: i stfelt in = hij is een wandelingje maken door
zijn akkers en weiden ||
38. xahita m yrst fanzangelt afxhalapa || upxamakt ||
|| upma. kai ||
39. he: i zalt noit we. it of wet breny
40. xis da heloft fandera ma kuet
41. da mins mut far xonwe. if upkuma || da mins = de
echtgenoot || onkelwefha vndoran a. " wat = het is
een flink vrouwtje voor haar leeftijd ||

42. Indadumel zwema is xevs. or lek
 43. he. i hi vph. lprots 1ndati sta. rakis
 44. weli mutr dor danheft fanheba en geli
 dändar
 45. haelpis dab et vpfata (om het te verplaatsen)
 // heftabet is me. j vp (om het hoger te zetten) //
 46. Ìn zemæt selder iso væt aranvareka
 47. xispris. yna wist wetst kan - twaren wedijshap
 48. dembomkweker xaldombo. m grivija // en grivij =
 een ent //
 49. maktyst dzo. m ma. istusow (fruiten met
 kozijnen), bruten zijn da. loe. ka, da. bleinda (dit
 niet veel gebruikt), da. fensors.
 50. tklept frdys ysts mcs - da. lesta mcs - tlof
 // loe. jo gebeurt een halfuur voor het begin, klept
 10 minuten voor het begin van de kerkdienst //
 51. bedaspra. j - kirkforsendril - vdt spra. j - oet-
 spra. j - vdt bra. j (weiniggebruikt) - oetbra. j -
 klo. m. ka // bra. j van een huid // - mæs breka-
 mæm boteram sm. ro (een boterham bestaat uit
 twee plakken) // boter - boter - botra = karnen //
 52. di vro. w hidar ho. r aflo. ts knips // da. we. f
 zou hier getuigen van minachting //
 53. zena of xan va. jor hitnm res jo. r lan nro
 sho. el sta gon
 54. ikhetnm affero. jor im naxslo. r lanstuaten
 trgon
 55. vro. lmo. rla zidani vph. l inde strek
 56. a. rda psta of sta. ns (geglazuurde voorinmaak) zeni
 vph. l want // msta. ns poctja //
 57. da. brotplayk sti bedano. vra - tphy. r
 58. imart ixt nux ta ha. w amta. hats (- kinder-
 spel) // hatsba. l //
 59. di kars giftm helderlixt - is nani
 60. he. i truket part onxenstart // he. i vi. tot part
 berenstart - hij parkte het paard bij zijn staart //
 61. tutartet kwa. molageli hi. r elokjo. r vph. dr
 keramis
62. da. portor xin da. mxa. livane volmakiis
 63. ga. x. t mawel mar gænt niks tegoms
 ook mar gænt net of xamani sa. xt
 64. da. zwala. wa. xals wer ga. u. tarmxkuma of varimkuma
 65. gæda vanda. x ni kartsp. ala of ka. rtr
 66. heba of eta of losta xeli oh x. ra soms x. ra. he. as
 67. xanemo. stær is kapot - he. i lxtar onda ha. ant
 fanolawex - he. i kæsnive. jor
 68. tis wa. ramgawest fndaa. x entis manska. ñm
 o. vront // tor. vant = vanavond //
 69. daynyska leapt vpsenblo. tca vuta of berasuts
 70. dr. i xanaspunkt of skor inda han
 71. ikw. ma. dada. post of bo. j (dit ouder) onambrijf
 broxt
 72. ikhet ant ha. t // at dyms hi. (aanwijzend gebaar)
 xe. r //
 73. ikani mndwarskeza 1mgan // mndwarske.s.
 een dwarskop //
 74. nosx. et spanduwat part frdene. j ka. e
 // da. hox. ka. r - da. ert. ka. r //
 75. ikben ambts kortix da wa. r. k vndamidgal
 // korto en korta = koorts //
 76. dero. on vanda. kninj xok saldo. t xewest of
 vndordinst xewest - ook hr. dm. 2. utsta. x. on
 ramistar van arlo (= Van Aarle)
 77. wits gina. rjma. kar. ts wu. on. mem bo. x
 // witm welts wu. on //
 78. dero. x. heb. lan doras of pikars
 79. ikxelþvar niks fan of af (fan het meest)
 // enguj wortja - on onvarto. sg. wort. t /
 80. tkintja waral do. st fr. dasat kss. do. st
 81. he. i hilos. pro. sg. enan lo. s. po. s. r // da. kint
 vnljx. het oetsmora //
 82. høremæska of drska - is m. smantja of
 benake not bæs xegun ambremberzma to plaka of ryka
 83. da. r i xanasprou. st oeti le. r
 84. he. i zeta mckwæ. kwp of xanhe. lap - he. i kwekta
 hart // kweka - jarka - skrwa = huilen // mckwæ. k =
 een vrouw, die hard praat //

85. twas hali nersanders amts dun aram gelt
 //diminsel// re.ik = rijk - rekdvum // tis amol
 ginarekdvum, ginwilda = geen weelde //
86. zahabanen drph. ²x ke. ²l // datemunt //
87. dijs wex drajt - tixana gro. ²tanawex -
 das we. itnm
88. ik oxt firdaklae. in amtralha of on klae. in
 trum // trumalha voor koekjes //
89. dambruk is xastcerava amdati m korst
 ingaslikt ha
90. xanlikwas kurt ma. ²quit
91. oetazon ixat (at) best fanalamal
92. onsklar mut. xut knoxixa // xoevar rixta
 mikha bv. op de keris bij het ballen gooien //
93. xylris no manenhut
94. ik wetni uroakim mutxan xy. ko
95. enka. wa helder is xut farat bi. ²r
96. ik mus ssenblut drjyka amntesta. raka
97. ik mut yst at fuja vptas vristal kue. jo
 // vristal //
98. man bry. r was my. ²x
99. damelakbur of rombur hi mngro. ²tarut
 //damelakrit gedeelte dat gereeld wordt afgedaan
 bij het ophalen van de melk voor de fabriek //
100. da moelak is da nenu. ²r - gitatn ma.
 me. jtarax
101. waeron dejapt dixt knago. ²j is inay. r tet
 // pit is gegraven put vroeger afgezet met graszoden,
 later harrad in de kuil gelegd, hierop muren gebaard.
Dit gebeurde ook zonder bindmiddel, anders g. toren
lxxta = gaten en laagten //
102. dar valt nks van amtzaeg - of tixana
 sahyra - b) dazan sahy. r wa. rak
103. he. i kamtoit amony. tja telot. t
104. inits. lijs zinba. ²x di ry. rsps. wa - spitsa =
speeksels verwijderen - sps. wa en hotsa = overgeven
105. daravda darspted. wa
106. in rosj hemazanst ik fanda braxare. ja
 (met kar, auto) - wi re. jtar bv. de melk naa
 de fabriek - v. za = menen van een paard;
vervoeren - xar. za met schip
107. gamutans falo istkuma bate. ka-of: ga
 mut isns ons falo kuma he: ka
108. he. i is oe. t dambos t. u. xkuma mitenvoltas-
 knibors = portemonnaie - dambos. ²l = de buidel
 (zak, waarin geld zit)
109. didp. ²r is fanby. kanha. "t xamak // anam by. k //
110. angstra. wt mins - of: we. of mutkanna. jo
111. ik he. hi. ² graso. t xara. ²t ool xago. t moetwas genguj. x. t
112. dambra. "war xi dar knox tady: r is amtba. "wa
 // plugs = ploegen //
113. baka - ikbak - gebak - he. bakt - bakti - wel baka-
 ikbakte - gebakta - he. bakte - we. of wel bakte-
 wa he bags bahr
114. bija - ik bij. j - ge bijt - he. bi. jt - we. of wel
 bija - bija wa. of: wel - ik bo. ²j - ik hegabojja-
 bojja xeli o. ²k
115. tixan klei mar tixafe. in - vaneen kind gezegd:
 tixanprinaka tis ma. in fe. in
116. ga kant hi. r a. jor kre. ga vptamart
117. he. h. gare. jt olati onmen zaldenka
118. da mae. t. in darti gele. kha
119. darwara ve. if pre. ²x // tis nogal prezex =
nogal duur //
120. andordijon x. k lig. vph. ²l ekols // ekols = eikels raken //
121. twostar zal no. ²ko. ²kr - thoktal
122. tixas is naky. n - tis no. ²ma. pasxama. jt
 // tho. ²ji s drph. x //
123. - ma. kaza madando jor vanana. j
 // s. l = schaal - twit //
124. dab1mpka zaldor sle. x kna gruj. wa wa. ²diplm
cox hart //
125. da pasto. ²r h. gruj. wa. ²in
126. ins a. "who. ²s is afxabant // a. "who. ²s
ook ouderlijk huis - to. ²s = bij zijn ouders thuis //

127. *daramspoe.tə* oedoe.r vanda ku..w
||*kuij* = meerw. - *darama* ko.³ka - *daramazinret*||
128. *da hester lœ.jt* - *m̄kro.ɔ̄s* (of) - *twe kroe.s-*
m̄ho.ɔ̄s - *twe hœ.s* - *anmo.ɔ̄s* - *twe moe.s* - *m̄lo.ɔ̄s* -
twe lœ.s||
129. *da b̄ris vanda kro.ḡs* boe.ḡm d̄t // *vndr̄t̄xw̄x* *wordt overhoog gevonden*||
130. *da twe.ɔ̄s* - *yt̄rs kwama no bœ.t̄s*
131. *xz heben am b̄nt of bont en bl̄.w ḡsla.ḡs*
132. *da ss.us* is war.dn - wa.flo.w
133. *da sna.w lidik*
134. *t̄ixenwexhet xaleja da.kugzinhēp*
135. *limpt wort na enclij ne.i dærəp* // *ændora =*
Eindhoven||
136. *du:n - ik dugst - ge dugst - he.i dygst - weli*
dunt - geti dugst - zeli dūnt - ik dint - ge
dinst - he.i dint - weli din(ms)t - ḡeli
dinst - zeli dint - dinik da - dini st ma:
dinst mat ook dinaret mat en dinazeli
st mar
137. *do.ɔ̄s pa - do.ɔ̄s p̄jœrak* (niet oud) - *da dopfnt*
(kind vroeger in deken gedragen met kleed er om
heen) - *da saldot̄s*
138. *dorsa - he.i dirst - he.i dirsts - he.i h̄z*
ḡdarsa || *h̄l m̄xanta. soet̄z al anshoren*||
139. *bena - ik be.ɔ̄n - ge b̄nt - he.i b̄nt - weli*
bena - geti bent - of b̄nt - z̄e - of z̄eli
bena - bent - of b̄nt he.i b̄nti - ik he
ḡbunds
140. Locale Landnamen: *mam by.ndar = 1 ha.*
In mam by.ndar ritten a xt sp̄esa - verder
gesproken over aftro.e.jt / he.i trojt af||
notro.j = centred.
141. Locale Waternamen: *front doemalke -*
da a.w dumol = de oude Dommel, afgesneden
bocht van de Dommel ook h̄.t̄gat is
een afgesneden gedeelte van de Dommel, dat zijn
naam gekregen heeft van de eigenares - en wil =
een bepaalde bocht in de Dommel - da v̄sselpul = een
soort ven - tne.j kana.l = nieuw afwateringskanaal.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is *limpt*

De inwoners heteren: *limss minss*

Hun bijnaam heit: *da limss tepeissa*

Ontal inwoners op 1 jan. 1958: ± 2400 (is een burgerlijke gemeente).

Gaaltocstand. De voornaamste gedeelten zijn: *tarop - vlaspras.j - he.zelder - dam ba.raz -*
ha. stara - veldars - vulskho.v̄a - da ra.vandvynk - da mo.ɔ̄.j - lu.e.n̄t - da kustro.ɔ̄t -
kle.ny.kskj (= klein hoochje) - dan a.s. wan d.e.k / ðnz d.e.k = een weg door de hei, wel met bochten erin -
bre.jt d.e.k = rechte wegen zijn er na de ruilverhaveling gekomen, zeggen de mensen.

Iedereen spreekt dialect.

Uitdelen van bestaan: z.g. gemengd bedrijf (combinatie van landbouw en veeteelt). Klompen-industrie (tegenwoordig in fabrieken, vroeger op de boerderijen 'winteren' klompen gemaakt). Veel arbeiders naar de fabrieken van Schijndel, Best, Boxtel, Eindhoven, H. Oedenrode wonen veel buitenlandarbeiders. Ontal personen die werkzaam zijn in de agrarische bedrijven en in de industrie is vrijwel gelijk.

Legzman: Antonius Cornelius van Aarle; 48 j.; geb. te Liempde; onderwijzer; heeft hier altijd gewoond (voorenzoon), behalve 2 jaar (toen in Vught); V. en M. hebben hier altijd gewoond; Van Aarle spreekt buiten de school dialect.

Daar Van Aarle weigerde bij het omzettelen van de lijst andere personen te vragen heb ik mij met deze ene persoon tevreden gesteld, aangezien deg. veel belangstelling had voor zijn plaatselijk dialect en uitstekend op de hoogte was. Het bleek mij wel van belang van dit afgelegen dorp, dat alleen naar het westen door verharde wegen verbonden was met Boxtel vast te leggen.